
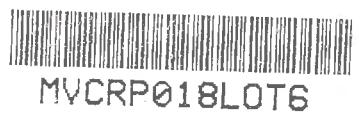

15.2.17

Dodatečně anonymizováno
v souladu s GDPR

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne: 15.2.2017

[Signature]

Ministr vnitra
Milan Chovanec

Z

V Praze 2. února 2017
Č. j.: MV-152601-4/VS-2016

Naturalizace v České republice (GA15-07626S)
podle zákona č. 186/2013 Sb.
prac. č.: **1102r**

Rozhodnutí

Ministr vnitra jako příslušný správní orgán podle ustanovení § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“), přezkoumal na základě včasného rozkladu: který podali manželé Wu'an - Čína, a [Name], nar. Taiyuan - Čína, oba státní občané Čínské lidové republiky, oba trvale bytem [Address], (dále též „žadatelé“), zastoupeni [Name], zahradničkova 1120/6, 150 00 Praha 5, rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru všeobecné správy, (dále jen „Ministerstvo vnitra“), ze dne 26. 10. 2016, č. j.: VS-1159/835.3/2-2009, kterým byla podle ustanovení § 51 odst. 3 správního řádu v souladu s § 13 odst. 2 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky), zamítnuta žádost výše jmenovaných o udělení státního občanství České republiky, a rozhodl takto:

Podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu se rozklad **zamítá**.

Odůvodnění:

I.
Dle spisové dokumentace žadatelé podali dne 11. 5. 2015 prostřednictvím Úřadu městské části Praha 17 žádost o udělení státního občanství České republiky, Ministerstvu vnitra byla předmětná žádost doručena dne 8. 6. 2015.

Oznámením Ministerstva vnitra ze dne 22. 9. 2016 byli žadatelé informováni o tom, že dne 11. 5. 2016 bylo zahájeno správní řízení o jejich žádosti o udělení státního občanství České republiky s tím, že Ministerstvu vnitra byla tato žádost doručena dne 8. 6. 2016. Zároveň byli vyrozuměni o tom, že Ministerstvo vnitra považuje jimi doložené podklady za dostatečné k rozhodnutí ve věci a ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu byli vyrozuměni o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům, a to ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto oznámení na Ministerstvu vnitra. Předmětné oznámení bylo oběma žadatelům doručeno dne 27. 9. 2016, jejich zmocněnci dne 6. 10. 2016.

V rámci státoobčanského řízení si Ministerstvo vnitra v souladu s ustanovením § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky vyžádalo stanoviska Policie České republiky a zpravodajských služeb České republiky (dále též „bezpečnostní

služby“). Dle citovaného ustanovení se tato stanoviska nestávají součástí spisu, pokud obsahují utajované informace. V případě, že v řízení vyjde na základě stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby, které obsahuje utajované informace, najevo, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty, v odůvodnění rozhodnutí se pouze uvede, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu.

V předmětném státoobčanském řízení tak vyšlo na základě výše zmíněných stanovisek bezpečnostních služeb najevo, že oba žadatelé ohrožují bezpečnost státu.

Podle ustanovení § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky nelze udělit státní občanství České republiky žadateli, který ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty. Z uvedeného plyne, že žádosti jmenovaných o udělení českého státního občanství nelze vyhovět a žádost se proto zamítá z důvodu ohrožení bezpečnosti státu.

Vzhledem k tomu, že byla zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti jmenovaných vyhovět, neprováděl ve smyslu § 51 odst. 3 správního řádu správní orgán další dokazování a ve věci bylo rozhodnuto způsobem uvedeným ve výroku rozhodnutí.

II.

Proti zamítavému rozhodnutí Ministerstva vnitra, které bylo jejich zmocněnci doručeno dne 3. 11. 2016, podali žadatelé jeho prostřednictvím dne 8. 11. 2016 včasný rozklad.

V rozkladu žadatelé označují napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné, neboť dle jejich mínění neobsahuje žádné odůvodnění. K této námitce doplňují, že odůvodnění musí obsahovat popis zjištěného skutkového stavu, důkazy, na jejichž základě byl skutkový stav zjištěn, jejich hodnocení, výklad relevantních právních předpisů a úvahy vedoucí k subsumpci zjištěného skutkového stavu pod použité právní normy, přičemž výčet a parafráze použitých předpisů není odůvodněním.

Žadatelé připouštějí, že pokud dojde k naplnění hypotézy ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, je možné v odůvodnění rozhodnutí pouze formálně uvést, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. Dle tohoto ustanovení však musí být kumulativně splněny následující podmínky – existence stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby, z něhož vyplývá, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty a toto stanovisko obsahuje utajované informace. Žadatelé však namítají, že ani jedna z výše uvedených zákonných podmínek, umožňujících (fakticky) upustit od odůvodnění rozhodnutí, ze správního spisu nevyplývá, tedy z něho nevyplývá existence příslušného stanoviska, tím pádem ani jeho obsah, jakož ani to, že by stanovisko obsahovalo utajované informace. Žadatelé mají za to, že

nebyla naplněna hypotéza ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky (v rozkladu zřejmým písařským nedopatřením uvedeno „zákona o správním občanství“), správní orgán proto nebyl oprávněn toto ustanovení aplikovat, tedy byl povinen postupovat podle ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu. Nesprávnou aplikací ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, nemající oporu ve spisu, tak nalézací správní orgán zkrátil práva žadatelů spočívající v možnosti věcně argumentovat v rozkladu proti správnímu rozhodnutí. Je neakceptovatelné, aby si správní orgán vymyslel existenci a obsah dokumentu a na základě takto smyšlených skutečností prováděl aplikaci práva, neboť takový postup je svévolný, v rozporu s principy demokratického právního státu. Uvádějí, že je nepřipustné, aby ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky (v rozkladu zřejmým písařským pochybením uvedeno „správního řádu“) představovalo *bianco* oprávnění k jakémukoli rozhodnutí bez možnosti jakékoli kontroly.

Dle úsudku žadatelů rozhodnutí nemá oporu ve správním spisu, protože jeho součástí nejsou žádné podklady, na jejichž základě by bylo možné učinit skutkový závěr, který by umožnil aplikaci § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky. Žádné ustanovení jakéhokoli právního předpisu nedává správnímu orgánu oprávnění aplikovat jakékoli ustanovení zákona o státním občanství České republiky pouze na základě jeho tvrzení, které nelze nijak ověřit, a nelze tak ověřit ani samotnou aplikaci ustanovení. S ohledem na zásadu „*quod non est in actis, non est in mundo*“ tedy žádné stanovisko neexistuje, není z něho možné učinit závěr o bezpečnostním riziku pro stát, a rozhodnutí je tudíž nepřezkoumatelné. Žadatelé jsou toho názoru, že správní orgán postupoval svévolně, neboť neexistuje žádné stanovisko bezpečnostních složek České republiky, obsahující utajované informace, z nichž by vyplývalo, že žadatelé ohrožují bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty. Domnívají se přitom, že správní orgán se pouze snaží zneužít ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, ač ví, že k jeho aplikaci nejsou žádné důvody a to ve snaze zjednodušit si práci a vyhnout se odůvodnění, a zejména pak snaze vyhovět mocenským zájmům Čínské lidové republiky. V této souvislosti žadatelé uvádějí, že byli v Čínské lidové republice perzekuováni z důvodu jejich smýšlení, resp. filosofického přesvědčení, neboť jsou stoupenci hnutí *Fa-lun-kung*, a byli nuceni z Čínské lidové republiky emigrovat. V současné době se žadatelé považují fakticky za bezdomovce, když výkon práv občana Čínské lidové republiky jim byl jednáním Čínské lidové republiky odepřen a Česká republika, k níž si za dobu svého pobytu vytvořili silné pouto, jim občanství udělit odmítá. Usuzují přitom, že skutečným důvodem zamítnutí žádosti je snaha vyhovět požadavkům Čínské lidové republiky s tím, že se správní orgán svým neakceptovatelným jednáním dostává do rozporu s čl. 15 a 16 Listiny základních práv a svobod, (dále jen „Listina“) a ohrožuje svrchovanost České republiky. K prokázání výše uvedených skutečností pak navrhuji důkazy.

Na závěr žadatelé dodávají, že je jim znám nálezn Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 5/16, s tím, že jsou s argumentací obsaženou v citovaném nálezu detailně seznámeni a jsou pro případ nepříznivého rozhodnutí o rozkladu srozuměni s tím, že takový postup bude vyžadovat přezkoumání souladu § 26 zákona o státním občanství České republiky s ústavním pořádkem.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti žadatelé navrhují, aby ministr vnitra napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému projednání.

III.

O rozkladu proti rozhodnutí Ministerstva vnitra rozhoduje podle ustanovení § 152 odst. 2 a 3 správního řádu ministr vnitra na základě návrhu rozkladové komise. Rozklad posoudila rozkladová komise ministra vnitra.

V souladu se zákonem o státním občanství České republiky lze udělit české státní občanství pouze tomu žadateli, který kromě splnění podmínek uvedených v § 13 odst. 1 tohoto zákona, tzn. integrace žadatele do společnosti v České republice, a splnění ostatních podmínek pro udělení státního občanství stanovených v § 14 tohoto zákona zároveň nenaplní státoobčanský předpoklad zakotvený v § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky ve vazbě na § 22 odst. 3 tohoto zákona.

Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že důvodem pro zamítnutí žádosti byla skutečnost, že stanoviska, která je Ministerstvo vnitra povinno si podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky v řízení o udělení státního občanství České republiky vyžádat, obsahovala informaci, dle níž oba žadatelé ohrožují bezpečnost České republiky. Šlo přitom o informace podléhající utajení podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti. V souladu s posledně citovaným ustanovením zákona o státním občanství České republiky se tato stanoviska nestávají součástí spisu, pokud obsahují utajované informace. Podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky se v případě, že v řízení vyjde na základě stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby, které obsahuje utajované informace, najevo, že žadatel ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost a územní celistvost, demokratické základy, životy, zdraví, nebo majetkové hodnoty, v odůvodnění rozhodnutí pouze uvede, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. V případě žadatelů byl takovýto závěr učiněn. Ve smyslu citovaného ustanovení bylo proto v odůvodnění předmětného rozhodnutí pouze uvedeno, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu.

Z uplatněných rozkladových námitek je zřejmé, že dle názoru žadatelů byl postup správního orgánu v řízení svévolný, napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť neobsahuje řádné odůvodnění ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu, a žadatelé tudíž proti němu nemohou v rozkladu věcně argumentovat.

Ačkoli žadatelé v rozkladu uznávají, že je možné dle ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky v odůvodnění rozhodnutí formálně pouze uvést, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu, ze skutečnosti, že stanovisko bezpečnostních služeb nebylo založeno do státoobčanského spisu, v rozporu s tím mylně dovozují, že v předmětném řízení nebyly splněny podmínky pro aplikaci tohoto ustanovení. Své závěry žadatelé přitom

opírají o zásadu „quod non est in actis, non est in mundo“ (co není ve spisech, není na světě).

Odkaz na výše uvedenou zásadu, která je rozvedena v § 17 správního řádu, je dle názoru ministra vnitra v posuzované věci zcela nepřipadný. Ze státoobčanského spisu ministr vnitra zjistil, že předmětný spisový materiál obsahuje soupis všech svých součástí, s určením data, kdy byly do spisu vloženy, úroveň vedení spisu tak odpovídá požadavkům vyplývajícím z § 17 odst. 1 správního řádu. Pokud jde o stanoviska bezpečnostních služeb obsahující utajované informace, ustanovení § 22 odst. 3 zákona po státním občanství České republiky v návaznosti na § 17 odst. 3 správního řádu výslovně stanoví, že takováto stanoviska se nestávají součástí spisu. Dle názoru ministra vnitra správní orgán prvního stupně tudíž zásadu spisového pořádku, resp. zásadu řádného vedení spisu, v posuzovaném případě nesporně neporušil, a s písemnostmi obsahujícími utajované informace, uchovávanými odděleně mimo spis, nakládal v režimu stanoveným zvláštním zákonem, tj. zákonem o státním občanství České republiky.

V této souvislosti považuje ministr vnitra za vhodné dále uvést, že správní orgán prvního stupně neporušil ani právo účastníků podle § 36 odst. 3 správního řádu vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům, byť spisový materiál, jak shora vysvětleno, neobsahuje stanoviska bezpečnostních služeb. Žadatelům byla dána možnost, aby se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům vyjádřili a seznámili se spisem, avšak žadatelé ani jejich zástupce této možnosti nevyužili (srov. přípis Ministerstva vnitra ze dne 22. 9. 2016). V odůvodnění napadeného rozhodnutí tudíž ani nemohl správní orgán prvního stupně uvést informace o tom, jakým způsobem se vypořádal s návrhy, námitkami a vyjádřeními k podkladům, když žadatelé žádné návrhy, námítky či vyjádření nepředložili.

S ohledem na podstatu argumentace uplatněné žadatelem považuje ministr vnitra za potřebné podrobně se v posuzovaném případě zabývat i se zřetelem k souvisejícímu nálezu Ústavního soudu následujícími právními aspekty uplatnění postupu předvídaného v § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky.

Zmiňované bezpečnostní služby svá stanoviska vyhotovují v intencích zájmů uváděných v § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky, tj. posuzují, zda z hlediska jejich poznatků může být žadatel tzv. bezpečnostním rizikem ve vazbě na možné udělení státního občanství. Negativní stanovisko je pak vydáváno v případě, že dotčená bezpečnostní služba k závěru o existenci takového rizika na základě svých poznatků v konkrétní situaci dospěje. Každé negativní stanovisko vydané ve smyslu výše uvedeného je vydáváno na úrovni ředitele příslušné zpravodajské služby nebo zvláštní složky Policie České republiky, případně jeho zástupce. Je tudíž garantováno, že závěr o bezpečnostním riziku pro Českou republiku spojený s osobou žadatele je založen na ověřených poznatcích a skutečnostech.

V obecné rovině, je nutno dále konstatovat, že stanoviska bezpečnostních služeb nejsou závaznými stanovisky ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu. Ministr vnitra v rámci řízení o rozkladu přezkoumává tato stanoviska ve vazbě na konkrétní situaci žadatele, požadavky zákona o státním občanství České republiky, správního

řádu a další dotčené právní normy, jakož i s přihlédnutím k judikatuře vnitrostátních i mezinárodních soudů. Ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ve vazbě na § 26 tohoto zákona nadto zakládá speciální procesní režim týkající se těch stanovisek bezpečnostních služeb, která na základě utajovaných informací obsahují negativní závěr ve věci udělení státního občanství České republiky žadateli z důvodu bezpečnostního rizika. Jsou-li naplněny podmínky pro použití zvláštní právní úpravy, jak je tomu v posuzovaném případě, musí se tato úprava aplikovat a nelze použít úpravu obecnou.

Stanovisko podle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky je nezbytným podkladem pro rozhodnutí ve všech řízeních o udělení státního občanství. K tomu je nutno uvést, že seznámení žadatele se stanovisky obsahujícími utajované informace by znamenalo popření základního účelu zákona č. 412/2005 Sb. S ohledem na specifika a význam rozhodování ve věcech utajovaných skutečností, kdy je velmi zřetelný bezpečnostní zájem státu, není možné vždy garantovat všechny běžné procesní záruky spravedlivého procesu v plném rozsahu.

Na nemožnost seznámit se se stanovisky obsahujícími utajované informace logicky navazuje formulace odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení státního občanství z důvodů negativních stanovisek bezpečnostních služeb obsahujících utajované informace (§ 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky). Nemělo by smysl vylučovat ze státoobčanského spisu tato stanoviska a následně jejich obsah uvést do odůvodnění zamítavého rozhodnutí.

Z hlediska ochrany základních bezpečnostních zájmů státu představuje tento zákonem upravený postup ve srovnání s obecnými předpisy o správním řízení legitimní a přiměřené omezení procesních práv účastníka řízení a obsahových náležitostí odůvodnění rozhodnutí. Nelze připustit, aby žadatelé, kteří dle zjištění orgánů uvedených v § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ohrožují základní bezpečnostní zájmy státu, měli možnost seznámit se s obsahem stanovisek Policie České republiky a zpravodajských služeb, jež obsahují utajované skutečnosti. Uvedení takovýchto skutečností souvisejících s ohrožením bezpečnosti státu, jeho svrchovaností a územní celistvostí, demokratických základů, životů, zdraví, nebo majetkových hodnot v odůvodnění rozhodnutí by mělo za následek prozrazení utajovaných informací, což by ve vazbě na ochranu základních bezpečnostních zájmů bylo nesporně krajně nežádoucí. V takovém případě zákonná úprava zajišťuje, aby žadatelé z odůvodnění zamítavého rozhodnutí zjistili alespoň základní informaci o tom, co bylo důvodem zamítnutí jeho žádosti, tzn., že rozhodnutí stojí na negativním stanovisku některé bezpečnostní služby.

V této souvislosti lze zmínit i Výkladovou zprávou komise expertů pro státní občanství k Evropské úmluvě o státním občanství, v níž se v komentáři k čl. 11 uvádí, že v případě rozhodnutí dotýkajících se národní bezpečnosti má být poskytováno pouze minimum informací (v angl. originále „For decisions involving national security, only a minimum amount of information has to be provided.“). Z tohoto hlediska pak lze považovat i takovouto základní informaci za nezbytné minimum informací.

Pouze pro úplnost pak ministr vnitra podotýká, že s obdobnou úpravou, jakou má Česká republika, se lze setkat i v jiných státech stejného právního okruhu, jako je Česká republika. Příkladem lze jmenovat tyto státy:

- Polsko, kde se rozhodnutí opírající se v zákonem stanovených případech o bezpečnostní důvody neodůvodňují (čl. 107 Zákoníku správního řízení ze 14. 7. 1960 *[Kodeks postępowania administracyjnego]*, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s čl. 31 a 36 zákona o státním občanství z 2. 5. 2009 *[Ustawa o obywatelstwie polskim]*).
- Dánsko, kde může Parlamentní naturalizační komise o neudělení státního občanství (naturalizaci) v případech možné bezpečnostní hrozby pro Dánsko rozhodnout bez odůvodnění rozhodnutí a možnosti odvolání.

Na základě výše uvedeného dle názoru ministra vnitra nelze než konstatovat, že v předmětném řízení Ministerstvo vnitra postupovalo při znepřístupnění předmětných stanovisek a neuvádění konkrétních důvodů rozhodnutí v jeho odůvodnění v intencích ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, z něhož vyplývá též odchylný postup v případě § 36 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu.

V této souvislosti ministr vnitra dále uvádí, že výše zmíněná omezení procesních práv účastníka řízení, vyplývající z § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky, ve shodě s prvostupňovým orgánem, považuje za ústavně konformní se zřetelem k čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky. Dle tohoto ustanovení lze státní moc uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Zákon – v daném případě zákon o státním občanství České republiky, přitom jednoznačně limituje obsah odůvodnění rozhodnutí v případech stanovených v § 22 odst. 3 tohoto zákona. Ministerstvo vnitra odůvodněním svého zamítavého rozhodnutí tento postup v daném případě plně respektovalo, a dostalo tedy i ústavní zásadě zákonnosti.

Je rovněž nutno zmínit, že správní řád je úpravou obecnou, zatímco zákon o státním občanství České republiky úpravou speciální. Podle ustanovení § 1 odst. 2 správního řádu, použije se správní řád nebo jeho jednotlivá ustanovení, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup. Ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky stanoví zvláštní – od obecného režimu správního řádu odchylnou – úpravu odůvodňování rozhodnutí, kdy zákonodárce z určitých důvodů výslovně vymezil obsah a rozsah odůvodňování rozhodnutí. Ustanovení správního řádu o odůvodňování rozhodnutí v projednávaném případě tedy nelze, s ohledem na výše uvedenou argumentaci, použít. Obdobně dopadá ustanovení § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ve smyslu výše uvedeného na možnost účastníka řízení seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim v případě stanovisek bezpečnostních služeb, pokud obsahují utajované informace. Námitky žadatelů, dle níž předmětné řízení bylo projevem správní libovůle a napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť nebylo náležitě odůvodněno, je tudíž třeba odmítnout jako nedůvodné.

Ministr vnitra se samozřejmě ztotožňuje s tím, že správní rozhodnutí mají být v zásadě odůvodněna. To ovšem neznamená, že zákonodárce nemůže z důležitých, v demokratické společnosti akceptovatelných, důvodů stanovit výjimku z takového

pravidla. Fakt, že jsou bezpečnostní důvody obecně vnímány též jako jeden z legitimních důvodů omezování základních lidských práv, je zjevný nejen z českého ústavního pořádku, ale i z mezinárodních dokumentů, jimiž je Česká republika vázána, jakož i z judikatury vrcholných českých i mezinárodních soudů. Tím spíše pak jsou taková omezení akceptovatelná v případě, že nejde o základní lidské právo, ba dokonce nejde vůbec o veřejné subjektivní právo (neboť veřejné subjektivní právo na udělení státního občanství na žádost v České republice neexistuje).

K tomu lze dále uvést, že žadatelům sice nejsou známy konkrétní důvody, které k vydání negativního stanoviska vedly, jejich právu na spravedlivý proces je však přesto poskytnuta ochrana přiměřená okolnostem případu. Žadatelé vědí, že zamítavé rozhodnutí stojí na negativním stanovisku některé bezpečnostní služby. Mají též možnost proti tomuto závěru brojit podáním rozkladu, což ostatně učinili. Důvody, na nichž bylo zamítavé rozhodnutí Ministerstva vnitra založeno, jsou v řízení o rozkladu přezkoumávány i bez toho, že by je účastník řízení přesně znal. Přezkoumávání státobezpečnostního stanoviska ministrem vnitra v rámci řízení o rozkladu pak není pouze formální záležitostí. Právo žadatelů obhajovat svá práva a zájmy je tedy v potřebném rozsahu zachováno, samozřejmě při respektování specifík daného případu (tedy dopadu do bezpečnostních zájmů země).

Ministr vnitra zároveň zdůrazňuje princip, nyní výslovně zakotvený v § 12 zákona o státním občanství České republiky, dle něhož na udělení státního občanství není právní nárok, jak již dříve opakovaně v řadě rozhodnutí potvrdil Ústavní soud i Nejvyšší správní soud (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2006, čj.: 3 As 32/2005 – 51, a navazující usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2007, sp. zn.: II. ÚS 624/06, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2014, čj.: 4 As 142/2013-29). V úvahu vzal ministr vnitra i skutečnost, že osobě, již bylo uděleno státní občanství České republiky, toto občanství (na rozdíl od řady jiných států) nelze odejmout proto, že se stala bezpečnostním rizikem pro český stát. Proto je nutno případné bezpečnostní riziko před udělením státního občanství České republiky vážit obzvlášť pečlivě.

V posuzovaném případě má pak rozhodný význam skutečnost, že ústavnost § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky již potvrdil Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 11. 10. 2016, sp. zn. Pl ÚS 5/16, jímž zamítl návrh na zrušení citovaného ustanovení. Ústavní soud dospěl k závěru, dle něhož „konkrétní důvody nevyhovění žádosti nebudou žadateli sdělovány jen v těch případech, kdy je zde reálná obava, že by jejich zveřejnění mohlo ohrozit bezpečnost státu či třetích osob. S ohledem na uvedené sleduje napadená právní úprava legitimní cíl, kterým jsou bezpečnostní zájmy státu. K dosažení tohoto cíle současně zvolila racionální, a nikoliv svévolné prostředky, neboť z odůvodnění rozhodnutí vylučuje toliko ty informace, pro které je žádost zamítnuta z důvodu ohrožení bezpečnosti státu, přičemž se v odůvodnění alespoň obecně uvede, že k zamítnutí žádosti došlo z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. Uvedený kompromis mezi zájmem jednotlivce na sdělení důvodů zamítavého rozhodnutí na straně jedné a bezpečnostními zájmy státu na straně druhé považuje Ústavní soud, ve světle shora uvedeného, za ústavně konformní.“ (bod 61 odůvodnění). V souvislosti se závěry obsaženými v odůvodnění předmětného nálezu Ústavního soudu ministr vnitra na okraj podotýká, že s ohledem

na charakter rozkladových námitek lze vyslovit pochybnost o tom, do jaké míry se žadatelé s obsahem nálezu Ústavního soudu skutečně seznámili.

Pokud žadatelé v rozkladu zmiňují, že v případě zamítnutí podaného rozkladu hodlají postupovat cestou soudního přezkumu a jsou si přitom vědomi, že takový postup bude vyžadovat ústavní kontrolu výluky soudního přezkumu upravené v § 26 zákona o státním občanství České republiky, kdy dle vyjádření Ústavního soudu výše citovaný nálezn není do budoucna překážkou k tomu, aby byl § 26 tohoto zákona do budoucna předmětem meritorního přezkumu v řízení o kontrole ústavnosti, považuje ministr vnitra poukázat na související judikaturu. V kontextu lze argumentovat rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2007, č.j. 4 As 75/2006-52, v němž jmenovaný soud dospěl mimo jiné k závěru, že „Z pravomoci soudu však nesmí být vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny.“ s tím, že „Právo na soudní přezkum každého rozhodnutí správního orgánu (ledaže by bylo zákonem vyloučeno) je tedy jedním z veřejných subjektivních práv explicitně zaručených Listinou.“. Z tohoto hlediska je úprava obsažená v § 26 zákona o státním občanství České republiky v souladu s čl. 36 odst. 2 Listiny, který zákaz vyloučení soudního přezkumu vztahuje výhradně k základním právům. Ministr vnitra rovněž podotýká, že uvedená zákonná úprava je v souladu s čl. 12 Evropské úmluvy o státním občanství, dle něhož každý smluvní stát zajistí, aby rozhodnutí o nabytí, zachování, pozbytí, opětovném nabytí nebo ověření jeho státního občanství bylo možno správně nebo soudně přezkoumat podle jeho vnitrostátního práva. Z uvedeného plyne, že správní přezkum je ve vztahu k předmětné úmluvě pokládán za dostatečný.

V případech, kdy státoobčanský vztah nevzniká ze zákona, ale na základě rozhodnutí orgánu státu, má tento stát nezadatelné právo rozhodnout, zda určité osobě státní občanství udělí či nikoli. Jak ostatně vyplývá z usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 8. 3. 2000, č.j.: IV. ÚS 586/99, každý suverénní stát má právo stanovit podmínky, za kterých mohou cizinci získat státní občanství České republiky s tím, že zde není žádného základního práva, které by stát mohl porušovat tím, že cizinci státní občanství neudělí. Pokud tedy není cizinci státní občanství České republiky uděleno, neporušuje tím orgán zastupující stát žádné právo zaručené Ústavou, ústavními zákony ani mezinárodní smlouvou ve smyslu čl. 10 Ústavy. Takový postup pak není v rozporu ani s Evropskou úmluvou o státním občanství.

V návaznosti na výše uvedené ministr vnitra též připomíná, že neudělením státního občanství České republiky žadatelům se jejich dosavadní statut nijak nezmění. Statut rezidenta s trvalým pobytem v České republice jim přitom v této zemi garantuje lidská práva a základní svobody v rozsahu velmi se blížícím okruhu práv českých státních občanů (viz k tomu čl. 42 odst. 2 Listiny). Pokud jde o práva civilní či práva sociální, mají žadatelé v podstatě shodný status jako čeští státní občané.

Ministr vnitra považuje za důležité poukázat též na skutečnost, že Evropská úmluva o státním občanství ani její protokoly negarantují právo na udělení státního občanství konkrétní země. To ostatně potvrzuje i judikatura ESLP – viz např. rozhodnutí z 12. 1. 1999 ve věci *Karassev proti Finsku*, stížnost č. 31414/96 (ECHR 1999-II), bod 1. a): „Soud poznamenává, že právo na udělení konkrétního státního

občanství není garantováno Úmluvou ani jejími protokoly.“ (v angl. znění: *The Court notes that the right to acquire a particular nationality is not guaranteed by the Convention or its Protocols.*)

Dle názoru ministra vnitra nelze přehlédnout, že ačkoliv žadatelé deklarují, že si za dobu svého pobytu vytvořili k České republice silné pouto a považují ji za svoji domovinu, v rozkladu se zaujatě a nekorektním způsobem vyjadřují k postupu správního orgánu prvního stupně v předmětném řízení. Příkrá kritika uplatněná žadatelí však zcela postrádá věcný základ a jejich výhrady k závěrům správního orgánu prvního stupně je třeba důrazně odmítnout jako ničím nepodložené domněnky.

Za stavu, kdy bylo ve státoobčanském řízení v souladu s § 3 správního řádu zjištěno, že žádosti o udělení českého státního občanství nelze vyhovět, neboť oba žadatelé podle stanovisek bezpečnostních služeb získaných dle § 22 odst. 3 zákona o státním občanství České republiky ohrožují bezpečnost státu, a tudíž nesplňují státoobčanský předpoklad pro udělení českého státního občanství ve smyslu § 13 odst. 2 tohoto zákona, správní orgán prvního stupně uplatnil postup předvídaný v § 51 odst. 3 správního řádu. S ohledem na zásadu procesní ekonomie formulovanou v § 6 odst. 2 správního řádu správní orgán prvního stupně dle § 51 odst. 3 správního řádu tak již dále nezjišťoval, zda žadatelé splňují ostatní zákonné podmínky pro udělení státního občanství České republiky ani neshromažďoval další podklady pro rozhodnutí, neboť by to v posuzovaném případě bylo zcela nadbytečné, a oprávněně rozhodl o zamítnutí žádosti (srov. Vedral, J., Správní řád, komentář, II. vydání, BOVA POLYGON, Praha 2012, s. 522). K tomu ministr vnitra podotýká, že v uvedeném procesním postupu správního orgánu prvního stupně neshledává žádné pochybení a poukazuje též na skutečnost, že použití ustanovení § 51 odst. 3 správního řádu není žádným ustanovením zákona o státním občanství České republiky při řízení podle tohoto zákona vyloučeno.

Pokud jde o výrok napadeného rozhodnutí, je v něm dle názoru ministra vnitra citováno ustanovení, na jehož základě bylo rozhodnutí vydáno, a to ustanovení § 13 odst. 2 zákona o státním občanství České republiky. Z výroku napadeného rozhodnutí je tak zřejmé, z jakých důvodů byla žádost o udělení státního občanství České republiky zamítnuta, přičemž z odůvodnění rozhodnutí vyplývá vazba na § 22 odst. 3 tohoto zákona. Ve výroku tohoto rozhodnutí by bylo vhodné odkázat též na ustanovení § 11 zákona o státním občanství České republiky, které zakládá pravomoc Ministerstva vnitra rozhodovat v této věci, jakož i ustanovení § 22 odst. 3 tohoto zákona. Vložení ustanovení § 51 odst. 3 správního řádu do výroku tohoto rozhodnutí je pak nepřesné a nadbytečné, neboť uvedené ustanovení se týká vedení dokazování ve správním řízení, nikoliv meritorního rozhodování věci, nicméně lze konstatovat, že výrok rozhodnutí je adresátům srozumitelný. Uvedená vada v odkazu na příslušná zákonná ustanovení ve výroku tohoto rozhodnutí tak nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, které bylo vydáno v mezích zákonné kompetence Ministerstva vnitra, zákonem stanoveným způsobem a obsahuje ostatní podstatné náležitosti rozhodnutí (srov. Vedral, J., cit. dílo. Str. 609).

Pro úplnost ministr vnitra poznamenává, že provedení důkazů navrhovaných žadateli v rozkladu by bylo zcela nadbytečné, když by tyto důkazy nemohly vyvrátit skutečnost, že žadatelé nespĺňují státobezpečnostní předpoklad pro udělení státního občanství České republiky.

V intencích shora rozebrané zákonné úpravy ministr vnitra v rámci řízení o rozkladu opětovně posoudil negativní stanovisko příslušné bezpečnostní služby a zkoumal, zda bezpečnostní riziko u žadatelů trvá. Vzal v úvahu, jaký dopad může mít pro žadatele skutečnost, že jim nebude státní občanství České republiky uděleno a jaké by naopak mohly být případné negativní dopady pro Českou republiku, pokud by žadatelům její občanství uděleno bylo. Po posouzení všech těchto skutečností dospěl k závěru, že bezpečnostní riziko u žadatelů přetrvává a je takového charakteru, že brání udělení státního občanství České republiky žadatelům. Řádnému posouzení celého prvostupňového řízení, rozhodnutí o neudělení státního občanství, jakož i dalších souvisejících otázek ministrem vnitra, jakožto orgánem rozhodujícím o rozkladu, nebrání skutečnost, že žadatelům nejsou známy konkrétní bezpečnostní důvody, které vedly k zamítavému prvostupňovému rozhodnutí.

S odkazem na výše uvedené proto ministr vnitra rozhodl s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 152 odst. 4 správního řádu nelze odvolat.

ministr vnitra

